

CONCEPT VERSLAG VERGADERING 16 MEI 2024

Vastgesteld op 10 juni na een schriftelijke ronde

Tijd: 14.00 -17.00 uur
Locatie: Pasangrahan (vergaderzaal Eilandsraad)

Aanwezig:

- Waarnemend gezaghebber dhr. N. Oleana (voorzitter)
- Dhr. M. Stegers (vice-voorzitter) en mw. M Buys (secretaris)
- OLB: gedeputeerde N. Francees-Den Heyer
- Usibo: dhr. N. Willem, mw. M. Abraham, dhr. A. Vrolijk
- BFB: dhr. P. Coolen, dhr. E. Carillo, en mw. V. de Windt
- KvK: dhr. J. Balentien en mw. S. Pieter

Adviseur:

- SZW: mw. M. Prinsenbergh
- OLB: mw. S. Janga, dhr. T. Jansen, dhr. E. Cicilia, mw. G. van den Heuvel

Afwezig met kennisgeving:

- OLB: gedeputeerde C. Abraham
- Usibo: dhr. C. Kwidama
- BFB: dhr. L. Berkenbosch, mw. A. Romeijnders
- KvK: dhr. P. Martha

1. Opening en huishoudelijke mededelingen

Gezaghebber opent de vergadering en heet iedereen welkom. Hij geeft aan dat gedeputeerde Abraham afwezig is vanwege verplichtingen in Nederland. Hij deelt mee dat er nog steeds branden zijn bij Selibon, er wordt alles aan gedaan om het op te lossen. Staatssecretaris Van Huffelen zal op 28 mei op Bonaire zijn voor haar laatste officiële werkbezoek. Zij heeft vrij veel betekend voor het eiland en er zal 's avonds een gezellig afscheid voor haar worden georganiseerd.

De vice-voorzitter geeft de andere afmeldingen door.

2. Verslag vergadering 18 maart 2024

Het verslag is schriftelijk vastgesteld.

3. Bespreken actielijst vergadering 18 maart 2024

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de actiepunten.

4. Gesprekken afgelopen periode

Schuingedrukt gesprekken die nog niet hebben plaatsgevonden

Nr	Datum	Ministerie/organisatie	CD	Toelichting
1	19-03-2024	Kennismaking unitmanager IND (mw. Albersen-Gips)	Vice-voorzitter + secretaris	Kennismakingsgesprek + verzoek ingediend om data voor monitoring (aantal aanvragen)
2	21-03-2024	Bespreking SZW en BZK over vervolgcacties mbt sociaal minimum	Elke geleding apart	Gesproken over: monitoring, data
3	27-03-2024	Gesprek over polisadministratie (ww-regeling)	Secretaris	Toelichting SZW over de status van de voorbereidingen voor polisadministratie en ww-voorziening.
4	17-04-2024	Overleg BZK Groeifonds	Afvaardiging	Zie verslag
5	25-04-2024	Overleg RVO over subsidieregeling praktijkleren	Afvaardiging	Zie verslag
6	2-05-2024	Overleg met liaison J&V (Saskia Helsdingen)	Vice-voorzitter + secretaris	Regulier (jaarlijks) overleg, o.a. over WTU, juridisch loket en data vanuit IND
7	2-05-2024	Overleg met wnd RV Jan Helmond	Vice-voorzitter + secretaris	Regulier overleg, o.a. over monitoring verhoging WML
8	7-05-2024	Rondetafel Regionale economische ontwikkeling (EZK/Deloitte)	Vice-voorzitter + KvK (?) en BFB (?)	
9	3-06-2024	Interview mbt onderzoek juridisch loket	Vice-voorzitter	

Er zijn geen vragen naar aanleiding van de gesprekken.

5. Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Mw. Prinsenbergh heeft een aantal updates vanuit SZW.

Communicatie over contracten: de vorige vergadering heeft zij een toezegging gedaan om informatie op te stellen over oproepcontracten en nulurencontracten. Die informatie stuurt ze rond binnen de CD met het verzoek om goed te lezen of het begrijpelijk genoeg is voordat het gecommuniceerd zal worden.

Plenchi di trabou: de vorige vergadering is de evaluatie aangekondigd. Er is een offerte-aanvraag gemaakt voor de evaluatie. Volgende week wordt deze rondgestuurd binnen de CD met de vraag of deze offerte-aanvraag volledig is of dat er nog punten ontbreken om een goede evaluatie uit te kunnen voeren.

High trust pilot TWV-verlening: op 13 juni is de evaluevaluatie van de pilot, met de deelnemende bedrijven. Er is eerst met IND en SZW gekeken naar het toekomstige beleid: hoe moet de structurele situatie er uit zien? De informatie wordt na de bespreking op 13 juni ook rondgestuurd binnen de CD. Alvast een tipje van de sluier: iedereen is erg positief over de pilot. Er zijn ook wel kritische punten, dat komt aan bod bij de evaluatie. Inmiddels heeft ook Saba gevraagd naar zo'n pilot; daar zijn SZW en IND nu mee in gesprek.

Arbeidsbemiddelaar: de vorige vergadering is verteld dat de selectieprocedure bijna was afgerond. Inmiddels is iemand gevonden: Dhr. Richard Arends. Hij wordt op 28 mei beëdigd.

Technische aanpassing berekening WML: ze verwijst naar het meegestuurde document.

Dhr. Coolen reageert dat zij er heel blij mee zijn.

Mw. Prinsenbergh kondigt aan dat hier nog over wordt gecommuniceerd richting de bedrijven.

6. Woondeal

Dit agendapunt verschuift naar een volgende CD-vergadering waarin het bredere thema 'ruimtelijke ontwikkeling Bonaire' zal worden besproken. Voor die vergadering zal ook gedeputeerde Cicilia uitgenodigd worden.

7. Sociaal minimum / hoogte WML / monitoring risico's

De vice-voorzitter koppelt terug aan de CD dat er gisteren een overleg is geweest met CBS en de Werkgroep Monitoring. Het tempo waarin de monitoring door CBS zal worden uitgevoerd, in opdracht van BZK en SZW, is te laag. In oktober heeft staatssecretaris Van Huffelen met Minister Schouten aan de CD toegezegd dat de ontwikkelingen gemonitord zouden worden zodat tijdig ingegrepen zou kunnen worden. De CD heeft toen al risico-indicatoren aangedragen die gemonitord moeten worden. Zoals het er nu naar uit ziet, gaat het CBS een aantal van die indicatoren monitoren en komt het CBS in november met een nulmeting. De vice-voorzitter geeft aan dat er een gesprek is aangevraagd met de directeur van KR van BZK en ook met de staatssecretaris, om het verzoek te doen om meer te gaan doen dan wat het CBS nu gaat doen. Er komen namelijk wel degelijk signalen binnen dat bedrijven in bepaalde sectoren het moeilijk hebben.

Dhr. Willem vraagt hoe het CBS de inflatie precies berekent. De lage inflatie over het eerste kwartaal lijkt niet te kloppen met de ervaring van de mensen dat veel producten veel duurder zijn geworden.

Dhr. Stegers licht toe dat het CBS de inflatie berekent door voor een aantal componenten de prijsverschillen te berekenen. Die componenten worden vervolgens gewogen en dat leidt tot een gemiddelde inflatie. Op de website van het CBS zijn die verschillende componenten te zien. Omdat een aantal kostenposten zijn verlaagd met subsidie (zoals internet) dempt dat de totale inflatie.

Gedeputeerde Den Heyer vraagt of het mogelijk zou zijn dat het CBS wat uitgebreider communiceert bij de inflatiecijfers, zodat duidelijk wordt op welke manier dat berekend is.

De vice-voorzitter geeft aan dit verzoek aan het CBS over te brengen, mogelijk dat ze ook de volgende keer de cijfers kunnen toelichten aan de CD.

Dhr. Willem spreekt zijn grote zorg uit dat de supermarkten lijken te woekeren met de prijzen en dat verantwoord door te verwijzen naar de stijging van het WML. De verantwoordelijke gedeputeerde zegt vervolgens: er zijn geen prijsstijgingen, de inflatie is laag. Dat wekt verwarring in de gemeenschap. Het OLB doet niets: er zijn recent geen prijzen gepubliceerd en bij de eerder gepubliceerde prijzen zijn geen groothandelsprijzen opgenomen. Als dit zo door gaat, dan gaat het fout en ontstaat er onrust.

Dhr. Coolen geeft aan dat er veel sentiment is, wat vaak niet gebaseerd is op cijfers. Als er een prijsdaling is van bepaalde producten, dan wordt dat niet gezien of gepromoot. Voorheen was er geen goede monitoring van prijzen. Het is positief dat Tiende pa Konsumido nu serieus bezig is met een monitor. Hij zou het een verdere verbetering vinden als de monitor beperkt wordt tot 'basisproducten' en dat luxeproducten (bier, Griekse yoghurt) niet meegenomen worden in de monitor. Hij is van mening dat het publiceren van prijzen veel effectiever is dan het reguleren van prijzen. Het reguleren, controleren en bijstellen van prijzen is heel veel werk voor de ambtenaren. Bovendien is het minder effectief dan het publiceren van prijzen, dat leidt er namelijk toe dat mensen zelf beslissen om naar een goedkopere supermarkt te gaan. Daar zijn supermarkten gevoelig voor. Hij stelt voor om een goed basismandje vast te stellen. Hij roept Usibo op om met een lijst van basisproducten te komen die volgens hen gemonitord zouden moeten worden.

Gedeputeerde Den Heyer roept iedereen op om zorgvuldig te communiceren; we hebben allemaal een rol om de bewustwording van mensen te bevorderen. We moeten voorkomen dat we elkaar napraten zonder cijfers of echte voorbeelden. Het OLB heeft wel degelijk een lijst met maximumprijzen gepubliceerd en in december heeft Toezicht & Handhaving een controle gedaan. Hieruit bleek dat niemand zich aan de maximumprijzen houdt. De supermarkten hebben hier vervolgens een brief over gekregen om dit uit te leggen. Vervolgens kan het OLB hier actie op ondernemen. Waar het mis gaat, is dat het OLB hier niet

voldoende over communiceert. Ze kondigt aan om de informatie over de vastgestelde maximumprijzen nog na te sturen binnen de CD.

Dhr. Willem geeft aan dat hij inderdaad hoopt dat de supermarkten en het OLB op korte termijn met elkaar gaan zitten om dit verder te regelen. Welke oplossing het wordt maakt dan niet zoveel uit: regulering of monitoring. Zo lang er maar rust komt.

De vice-voorzitter concludeert dat bedrijven en OLB hebben afgesproken om op korte termijn samen te gaan zitten. Hij stelt voor dat ze een goed basismandje samenstellen en daarvan de prijzen gaan monitoren. Hij raadt aan ook de vakbonden bij dit overleg aan te laten sluiten.

8. Subsidieregeling praktijkleren

Er is een gesprek geweest met RVO die de subsidieregeling praktijkleren uit gaat voeren in opdracht van OCW. Dat gaat om subsidie voor de kosten van begeleiding van stagiaires. Dat is dus niet een subsidie voor de loonkosten. Het OLB heeft een loonkostensubsidieregeling die door Plenchi di trabou wordt uitgevoerd. De precieze regeling wordt even nagevraagd, zodat dit vervolgens breder bekend gemaakt kan worden zodat hier meer gebruik van gemaakt kan worden.

9. Groiefonds

Er zijn geen vragen nav het gespreksverslag over het Groiefonds CN.

10. Onderzoeksbudget

Het voorstel vanuit de werkgroep voor een offerte-uitvraag voor een onderzoek naar de verdien capaciteit van Bonaire wordt goedgekeurd.

11. Belastingmaatregelen 2025

De vice-voorzitter geeft aan dat er nog een kleine aanpassing is gedaan aan de brief naar aanleiding van de reactie van gedeputeerde Abraham. Iedereen kan zich vinden in de brief. De brief zal ook aan BZK en aan de vaste kamercommissie KR van de Tweede Kamer worden gestuurd.

12. Openingstijden winkels

Dhr. Coolen geeft een toelichting. Het verplicht sluiten van de winkels op zowel Goede Vrijdag als Eerste Paasdag levert een lastige situatie op voor supermarkten en consumenten. De containers komen vaak op vrijdag aan en kunnen dan niet op tijd verwerkt worden; terwijl de winkels extra druk zijn. De verplichting om deze dagen dicht te zijn is geregeld in een Eilandbesluit.

Gedeputeerde Den Heyer reageert met de toezegging dat het OLB intern zal checken of het gewenst en mogelijk is om dit aan te passen.

Dhr. Willem geeft aan dat de vakbonden geen problemen hebben met openstelling van winkels op die dagen, zo lang de arbeidsvoorwaarden gerespecteerd worden.

13. Rondvraag en sluiting

Dhr. Willem vraagt hoe het staat met de Woondeal. Hij ziet dat er geen huizen gebouwd worden. Is er nog geen duidelijkheid over de terreinen? Of is er iets anders aan de hand? In het Akkoord van Kralendijk is betaalbare huisvesting een belangrijk onderdeel.

Gedeputeerde Den Heyer geeft aan dat er nu een gedeputeerde is die vakinhoudelijk kennis heeft van ruimtelijke ontwikkeling. De deal die is gesloten is niet realistisch en het was niet duidelijk wat de risico's zijn voor het OLB. Er zijn inmiddels een aantal verklarende gesprekken geweest. Er zijn nu twee gebieden aangewezen waar gebouwd kan worden. Ook de Eilandsraad was nog niet goed betrokken bij de Woondeal. Daarom is er volgende week een commissievergadering waar een presentatie gegeven wordt over de Woondeal. Daarnaast spelen er problemen tussen FCB en de aannemer waardoor de oplevering van de woningen vertraagd is. Dat moet FCB zelf oplossen.

Naast te weinig sociale woningen zijn er ook te weinig betaalbare woningen voor starters en middeninkomens. Het OLB kijkt hoe hier een goede mix in te maken is.

Dhr. Vrolijk vraagt hoe het staat met de wachtlijsten voor erfpacht.

Gedeputeerde Den Heyer licht toe dat dit een bekend probleem is. Bij het aantreden van het BC waren er 5 verschillende wachtlijsten. Hier wordt nu naar gekeken. Gedeputeerde Cicilia heeft aangekondigd dat er op korte termijn 90 terreinen zullen worden afgegeven. Het standpunt is gewijzigd: niet iedereen heeft recht op een terrein, maar iedereen heeft wel recht op een woning. Het gebeurt nu vaak dat iemand een terrein krijgt en dat het terrein vervolgens leeg blijft staan. Het is politiek gevoelig om een terrein dan weer terug te pakken. Het wordt straks een criterium of je wel of niet kunt bouwen, anders krijg je geen terrein.

Gedeputeerde Den Heyer wil als punt voor de rondvraag het verzoek doen aan horecabedrijven om hun gasten te stimuleren om het eiland schoon te houden. Daarnaast werkt het OLB ook aan andere manieren om het eiland schoon te houden en bewoners en bezoekers op te roepen om het eiland schoon te houden.

Gezaghebber geeft aan dat Bonaire aan het veranderen is. De samenstelling verandert. Er spelen allerlei krachten op het eiland en er ontbreekt een visie. De basis is niet op orde. Dat is een verantwoordelijkheid van iedereen, niet alleen de overheid of individuele organisaties.

De vergadering wordt gesloten; de volgende vergadering is 26 augustus.

Actielijst na vergadering 16 mei 2024

Omschrijving	Organisatie	Status
SZW stuurt informatie rond over verschillende soorten contracten	SZW	Open
SZW stuurt offerte-uitvraag rond mbt evaluatie Plenchi di trabou	SZW	Open
Deelnemers CD reageren op info mbt contracten van SZW	Iedereen	Open
Deelnemers CD reageren op offerte-uitvraag mbt Plenchi	Iedereen	Open
Deelnemers CD informeren over loonkostensubsidieregeling OLB	Secretaris + OLB	Open
Brief versturen aan MinFin mbt fiscale maatregelen 2025	Secretaris	Afgerond
Offerte-uitvraag uitsturen	Secretaris	Afgerond
Gesprek aanvragen met BZK mbt monitoring risico's verhoging WML	Secretaris + voorzitter	Open
OLB komt terug op verzoek winkels niet verplicht te laten sluiten op zowel Goede Vrijdag als Eerste Paadag	OLB	Open
CBS vragen meer toelichting te geven bij de publicatie van de inflatiecijfers en na Q2 een presentatie te geven aan de CD	Secretaris	Open

Toezeggingen/afspraken ministeries

Ministerie	Omschrijving	Status
BZK	Verzoek vertegenwoordiging CD-vergaderingen (Brief CD van 15 februari 2023)	Open
BZK	Onderzoek naar betere/ structurele datavoorziening	Open